

**Posudek diplomové práce
Sardinské romány Grazie Deleddové,
kterou předložila bc. Simona Sklenářová
na oboru italianistika ÚRS FFUK v Praze, září 2014**

Laureátka Nobelovy ceny za literaturu italská spisovatelka se sardskými kořeny Grazia Deledda pozornosti české italianistiky spíše uniká, a proto je třeba ocenit práci Simony Sklenářové jako záslužný počin. Diplomantka napsala materiálově bohatou práci, ze které je cítit sympatické osobní zaujetí nejen pro románovou tvorbu Grazie Deleddové, ale také silný vztah k Sardinii.

Řadu věcí je na práci třeba ocenit: přehledné rozvržení, dobrý výběr tří analyzovaných románů, na kterých diplomantka ilustruje obraz Sardinie, jež nacházíme v románech Deleddové. Není pochyb o tom, že se s díly pečlivě seznámila a že si opatřila kvalitní sekundární prameny. Výsledek její snahy však přece jen není zcela přesvědčivý. Deleddová je autorka, jejíž tvorba dodnes budí velice rozporuplné reakce. Od nekritického zbožňování po příkré a nespravedlivé odsudky. Už udělení Nobelovy ceny v roce 1926 vyvolalo řadu polemik, zaznívaly názory, že si „ji nezasloužila“ a že mezi „slepými Sardy, se jednooká Deleddová stala královnou“. Kritický postoj vůči autorce často vycházel i z řad jejích krajanů, viz např. rané názory spisovatele Giuseppe Dessiho, jehož si Simona Sklenářová na s. 13 plete se stejnojmenným nakladatelem, třebaže už z uvedených dat je jasné, že Dessì narozený roku 1909 si v roce 1893 dost těžko mohl založit tiskárnu. Tuto záměnu výslovně uvádím jen proto, že v práci je více míst, ze kterých plyne dojem, jako by diplomantka vůbec nepřemýšlela o tom, co píše. Ale vraťme se k nejednoznačné recepci tvorby Grazie Deleddové. Když se Simona Sklenářová věnuje – a zdůrazňuji, že je zjevné, že nejde o povrchní zájem – právě téhle autorce, očekávala bych, že

práce přinese buď zhodnocení dnešních kritických názorů, nebo autorčin osobní názor a soud. Nic takového jsem však v práci nenašla. Stejně tak vymezení pozice Deleddové v italském (evropském) literárně-historickém kontextu je nesmírně zajímavé téma. Pokud se nechceme spokojit s tvrzením, že to byla solitérka stojící mimo všechny dobové proudy a tendence, budeme v její tvorbě vlivy hledat. Simona Sklenářová se sice letmo zmiňuje o Deleddové a verismu, ale už si nedá práci, aby veristické stopy a vlivy dohledala a určila, nakolik jsou určující a nosné, či porovнала např. roli prozřetelnosti a vyšší moci u Deleddové ve srovnání s veristickými díly Vergovými. A podobně by se dalo pracovat i s jinými vlivy: Dostojevský, D'Annunzio: co se z nich a co se s nimi v prózách Grazie Deleddové stane?

Po faktograficky bohatém a velice podrobném medailonu Deleddové následují analytické kapitoly věnované třem vybraným románům: *La via del male*, *Elias Portolu*, *Canne al vento*. Diplomantka postupuje systematicky od děje přes postavy, prostředí, náboženství až k jazykové a stylistické stránce díla. Proti tomuto ukázněnému postupu není co namítat, jen škoda, že na samotné analýzy nakonec nezbyde moc prostoru. V oddílu věnovaném postavám je totiž skoro pokaždé znovu převyprávěn děj, se kterým jsme už byli seznámeni, oddíly prostředí a náboženství mají spíš popisný charakter, hlavně z podkapitoly náboženství šlo určitě vytěžit víc: biblické aluze a symboly rozesté v textech románů, rozdílné podoby víry a vztahu k Bohu u jednotlivých postav (neříkám, že nejsou naznačeny, ale nic podstatného řečeno není). V podkapitolách Jazyková a stylistická struktura se obvykle dozvíme zejména informace o počtu kapitol, míře užití přímé a nepřímé řeči... Chybí hlubší zamyšlení nad narativní stránkou děl, rolí a funkcí vypravěče. Pokud je zmíněna, opět jen letmo a povrchně.

Zdařilejší je stručná kapitola o ženských postavách. Závěr je v první polovině resumé a ve druhé heslář. Sice oceňuji, že si Simona Sklenářová dala práci s textovými a obrazovými přílohami, ale přiložená Historie ostrova Sardinie se mi vzhledem k obsahu práce jeví zbytečná.

Jazyková a stylistická práce je rozkolísaná. Diplomantka sice práci vyrobila errata, ale i tak v ní zůstala řada lapsů. Anakoluty, kalky z italštiny a nevhodně zvolené výrazy jako např. „dílo ji zasvětilo mezi spisovatele“ (s. 59) zde vypisovat nebudu, uvedu jen několik nesrozumitelných tvrzení. Na s. 54 se v souvislosti s jazykem a stylem dozvídáme, že: „mnohé konstrukce (například užití **zájmena, předmětu či přísudku před slovesem**) naopak do textů vkládala vědomě...“ Opravdu nedokážu rozluštit, co je tím míněno. Diplomantka směšuje větné členy a slovní druhy, velice by mě zajímal příklad konstrukce, kde je užito přísudku před slovesem. O tom, že nejde o přepsání, svědčí fakt, že se tento nesmysl objeví v práci víckrát (s. 81, s. 107). Nejasně vyznívá pokus o srovnání *Eliase Portolu* s Pirandellovým *Nebožtíkem Mattiou Pascalem* na s. 60. Diplomantka parafrázuje názor Ilarie Crotti, zde sice lze vytušit jakýsi smysl, ale uvítám, když mi bude během obhajoby tato pasáž vysvětlena. Na s. 78 je parafrázován názor Sapegna, podle něhož Deleddovou prý odděluje od verismu „onen odstup a objektivita, které si drží od svých příběhů verističtí autoři“. V tomto tvrzení je zřejmý rozpor, asi by bylo třeba je přeformulovat.

Chyby se objevují i v překladech, cituji jen namátkou: *Atene di Sardi* je v práci přeloženo jako „předek Sardů“, přitom jde o město, kterému se přezdívalo sardské Atény. Na s. 90, pozn. 308: *anello della danza* přeloženo jako „taneční prsten“ vyvolává dojem, jako by Sardové měli nějaké prsteny, jež se nosily při tanci, ale je o kolo, kruh tanečníků, mezi nimiž se Giacinto skvěl jako perla...

Poslední dotaz směřuji k soupisu bibliografie: proč se romány Grazie Deleddové objevují v sekundární literatuře a to včetně *Eliase Portolu*?

Závěrem: Přestože skutečně oceňuji všechnu práci, kterou diplomantka odvedla, a líbí se mi její osobní zaujetí tématem, musím při hodnocení zohlednit výše uvedené nedostatky. Přílišná popisnost, repetitivnost a neschopnost zformulovat vlastní názor na autorčinu tvorbu a v neposlední řadě i stylistická a formulační nedotaženost mi brání hodnotit práci jako výbornou. K obhajobě ji samozřejmě doporučuji, ale navrhuji známku velmi dobře.

V Praze dne 11. 9. 2014

PhDr. Alice Flemrová, Ph.D.
oponentka